

Hogyan befolyásolja a könyv borítója a vásárlási szokásokat?

Fodor-Lakó Judit

Kereskedelem és marketing alapszak, levelező tagozat

Magyar Agrár- és Élettudományi Egyetem, Budai Campus, Agrár- és Élelmiszergazdasági Intézet

Belső témavezető: Dr. Kovács Annamária, egyetemi docens, Magyar Agrár- és Élettudományi Egyetem

Szakedolgozatomban nélkülözhetetlennek tartottam a szakirodalom áttekintése során elsőként magát a könyv történetét bemutatni, ezt követően a könyv részeit ismertetni, majd rátérni a hazai olvasási szokásokra.

A szakirodalom bemutatását követően egy saját vizsgálat keretében először szekunder jellegű információkat gyűjtöttem a könyvolvasás gyakoriságának változásáról az elmúlt 40 évben, illetve arról, hogy mennyit és milyen műfajokban olvasnak a magyarok. Tekintettel arra, hogy ezek a kutatások nem voltak igazán széles spektrumúak, és voltak műfajok, amik kimaradtak a kutatásból, újabb adatgyűjtésbe kezdtem. Egy friss, 2023-as kutatásban már nemcsak az aktuális olvasási szokásokkal kapcsolatban kaptam betekintést, hanem említés szintjén ugyan, de szóba került maga a könyv minősége és a borító is, mint befolyásoló tényező a vásárlásban.

Ezt követően primer jellegű adatokat kezdtem el gyűjteni a témában, ami kvalitatív és kvantitatív kutatást is magában foglalt. Kvalitatív kutatásom első részeként interjút készítettem a könyvválasztás elemeiről, majd egy fókuszcsoportos kutatás megvalósításával merültem el a téma rejtelmeiben.

A továbbiakban szükségem volt más jellegű, célzottabb fókuszú visszajelzésekre egy nagyobb létszámú olvasótábortól. Ennek megfelelően készítettem el kvantitatív kutatásomat, aminek részeként sikerült felállítatnom 139 fő preferenciasorrendjét arra vonatkozóan, hogy egyértelmű képet kaphassak arról, milyen szempontok alapján vásárolnak, illetve választanak könyvet az olvasók. A válaszok alapján egyértelműen kirajzolódott, hogy az olvasók majd' egyharmadának az ötödik helyen szerepel a nyolcból a borító kinézete. Illetve megvizsgálva az

első öt helyen szereplő borítókra vonatkozó visszajelzéseket, azt láthatjuk, hogy a válaszadók 80%-a az első öt hely valamelyikére sorolta a borító fontosságát a vásárlásban. Ez azért is nagyon fontos következtetés, mert a könyv tartalma, az ismerősök, barátok által, vagy akár online felületeken történő ajánlás, a könyv írója és annak címe után a legfontosabb szempont a vásárlói döntésben az, hogyan is néz ki a borító. Talán sokak számára meglepetés lehet, hogy a könyv ára csak ezt követően jön a sorban a hatodik helyen, majd hetedik a lapok minősége és nyolcadik a preferenciában a könyv tipográfiája.

A kapott eredmények tudatában lehetőségem volt azt is megvizsgálni, hogy a kérdőívet kitöltők között a nyolc szempont alapján felállított rangsorban az egyes állítások milyen eltérést mutatnak az átlagtól való átlagos eltéréshez képest.

A leginkább vitatott könyvválasztási szempont a kitöltők körében a könyv lapjainak minősége alapján és a könyv tartalma, fülszövege alapján történő választás lett. Az árszínvonal alapján történő választás esetében a legalacsonyabb a szórás, ezt pedig a könyv írója alapján történő választás követi. A könyv borítója alapján történő választás pedig a szórás szempontjából a dobogós harmadik helyen szerepel.

Kutatásom során konkrét kérdés formájában érdeklődtem olvasótársaimnál, hogy mit gondolnak, befolyásolja-e az emberek döntését a könyv borítója a vásárlásban? Az eredményeket áttekintve levonhatjuk a következtetést, hogy 65% mondta azt, hogy kisebb, vagy nagyobb mértékben, de egyetért az állítással.